

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

פרשת יהודה ותמר (שיעור מס' 30)

הרב אמנון בזק (amnonbazak@gmail.com)

פרשת יהודה ותמר

1. דברים פרק כד, ז:

(ז) כי ימצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע מקרבך:

2. תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף ו עמוד ב:

רבי מאיר אומר: לא נאמר בוצע אלא כנגד יהודה, שנאמר 'ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו', וכל המברך את יהודה - הרי זה מנאץ, ועל זה נאמר: 'ובצע בך נאץ ה'.'

3. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

ר' יהודה בר סימון ורבי חנין בשם ר' יוחנן: כל מי שהוא מתחיל במצוה ואינו גומרה קובר את אשתו ואת בניו, ממי אתה למד? מיהודה, 'ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע' וגו', היה לו להוליכו על כתיפו אצל אביו, מה גרם לו? קבר אשתו ובניו.

4. רש"י בראשית פרק לח, יא:

כי אמר וגו' - כלומר דוחה היה אותה בקש, שלא היה בדעתו להשיאה לו:

כי אמר פן ימות - מוחזקת היא זו שימותו אנשיה:

5. מלכים ב פרק ד:

(טז) ויאמר למועד הזה כעת חיה אתי את חבקת בן ותאמר אל אדני איש האלהים אל תכזב בשפתך:

(כח) ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרתי לא תשלה אתי:

6. רמב"ן בראשית פרק לח, ח:

והיו החכמים הקדמונים קודם התורה יודעים כי יש תועלת גדולה ביבום האח, והוא הראוי להיות קודם בו ואחריו הקרוב במשפחה, כי כל שארו הקרוב אליו ממשפחתו אשר הוא יורש נחלה יגיע ממנו תועלת. והיו נוהגים לישא אשת המת האח או האב או הקרוב מן המשפחה.

7. דיני אשור התיכונה, לוח A סעיף 33:

אשה כי תשב בבית אביה ומת בעלה ובנים יש לה, בביתם תשב כאשר תבחר. אם בנים אין לה, חמיה ישיא אותה לבן כבחירתו [...] ואביה לחמיה יתננה לקחתה לו לאשה. אם בעלה וגם חמיה מתו ובן אין לה אלמנה היא, אל אשר טוב בעיניה תלך.

8. רבינו בחיי בראשית פרק לח פסוק כה:

והיא שלחה אל חמיה לאמר. כלומר שיאמרו לו השלוחים בשמה: לאיש אשר אלה לו אנכי הרה. כי הם עצמם לא היו יודעים מה שבידה, ועשתה כן כדי שלא יתבייש. וכאשר ראתה שלא הודה בזה וחשבה אולי שכח הענין, אמרה לו היא בעצמה פנים בפנים: הכר נא למי החותמת וגו', ולכך הזכירתם בשמם, ועדיין היתה כוונתה שאם יודה בזה מוטב, ואם לאו תשרף ולא תלבין פניו.

ימי עיון בתנ"ך תשע"ח

פרק ל"ח	פרק ל"ז
(כה) הכר נא למי החתמת והפתילים והמטה האלה	(לב) הכר נא הכתנת בנד הוא אם לא:
(יז) ויאמר אנכי אשלח גדי עזים מן הצאן	(לא) וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם: (לב) וישלחו את כתנת הפסים
(יד) ותכס בצעיף... (טו) ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה:	(כו) ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע פי נהרג את אחינו וכסינו את דמו:

10. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

והיא שלחה אל חמיה לאמר וגו', בקש לכפור אמרה ליה הכר נא את בוראך, שלך ושל בוראך הן, הכר נא למי החותמת, א"ר יוחנן אמר לו הקדוש ברוך הוא ליהודה אתה אמרת לאביך הכר נא חייך שתמר אומרת לך הכר נא.

11. בראשית רבה (וילנא) פרשת וישב פרשה פה:

אמר הקדוש ברוך הוא ליהודה אתה רמית באביך בגדי עזים חייך שתמר מרמה בך בגדי עזים.

12. דברי הימים א פרק ד, כא:

בני שלה בן יהודה ער אבי לכה ולעדה אבי מרשה...

13. יהושע פרק ז:

(א) וימעלו בני ישראל מעל בחרם ויקח עכן בן כרמי בן זבדי בן זרח למטה יהודה מן החרם ויחר אף ה' בבני ישראל... (י) ויאמר ה' אל יהושע... (יא) חטא ישראל וגם עברו את בריתי אשר צויתי אותם... (יד) ונקרבם בבקר לשבטיכם והיה השבט אשר ילכדנו ה' יקרב למשפחות והמשפחה אשר ילכדנה ה' תקרב לבתים והבית אשר ילכדנו ה' יקרב לגברים: (טו) והיה הנלכד בחרם ישרף באש אתו ואת כל אשר לו... (טז) וישכם יהושע בבקר ויקרב את ישראל לשבטיו וילכד שבט יהודה: (יז) ויקרב את משפחת יהודה וילכד את משפחת הזרחי ויקרב את משפחת הזרחי לגברים וילכד זבדי: (יח) ויקרב את ביתו לגברים וילכד עכן בן כרמי בן זבדי בן זרח למטה יהודה: (יט) ויאמר יהושע אל עכן בני שים נא כבוד לה' אלהי ישראל ותן לו תודה והגד נא לי מה עשית אל תכחד ממני: (כ) ויען עכן את יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי לה' אלהי ישראל וכזאת עשיתי... (כד) ויקח יהושע את עכן בן זרח ואת הכסף ואת האדרת ואת לשון הזהב ואת בניו ואת בנתיו ואת שורו ואת חמרו ואת צאנו ואת אהלו... (כה) ויאמר יהושע מה עכרתנו ועכרך ה' ביום הזה וירגמו אתו כל ישראל אבן וישרפו אתם באבנים:

14. יהושע פרק כב, כ:

(כ) הלוא עכן בן זרח מעל מעל בחרם ועל כל עדת ישראל היה קצף והוא איש אחד לא גוע בעונו:

15. רות פרק ד:

(יח) ואלה תולדות פרץ פרץ הוליד את חצרון: (יט) וחצרון הוליד את רם ורם הוליד את עמינדב... (כא) ושלמון הוליד את בעז ובעז הוליד את עובד: (כב) ועבד הוליד את ישי וישי הוליד את דוד:

16. שמואל ב פרק יב:

(יג) ויאמר דוד אל נתן חטאתי לה' ס ויאמר נתן אל דוד גם ה' העביר חטאתך לא תמות:

17. תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ד:

אמ' להם מפני מה זכה יהודה למלכות מפני שהודה בתמר.